

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 kor na.

Tíz millió magyar.

A népszámlálás eredményeinek az anyanyelvre vonatkozó adatai is immár fel vannak dolgozva. Az eredmény most is örvendetesen hat. És a népszámlálás óta közel két esztendő múltán el, mely idő alatt némileg a kivándorlás is csökkent, nagyobb bizalmat helyezhetünk fejlődésünk számszerű alapjára.

A magyarság végre elérte és már meg is haladja a tíz milliót. A mikor alig hatvan évvel ezelőtt csak ötödfél millió magyar anyanyelvű volt a magyar királyságban, abszolút kisebbség a nemzetiségekkel szemben, a mikor még harminc évvel ezelőtt is alig fölözte a hat milliót, a tíz millió valóban tekintélyes, biztató összeg. És jóval nagyobb lenne, ha a mult két évtized gazdasági viszonyai és a népcsábítás erős akciója nem vitte volna már a magyar népet is tömegesen Amerikába.

Ez az összeg azonban nemcsak magában jelentékeny, hanem jelentékeny viszonzataiban is. Talán még jelentékenyebb.

Mert először is a magyar anyanyelvűek abszolút többsége immár erős folyton haladó jellegű az anyaországban, s az egész királyságot számítva, közel jár az abszolút többséghez. Ez

pedig döntő politikai körülmény is. Másodsor fontos az egy uralkodó alatt levő államszövetségre, mert ma a monarchiában szám szerint immár a magyar az első, a mennyiben Ausztriában a németiség száma mögötte marad.

Harmadsor fontos annyiban, hogy a vele szemben álló nemzetiségek nem homogen nyelv egység, még ha a szlávokat egy rokonságba is helyeznők. A magyar anyaországban a magyar nyelvűek száma 9,944.627, az összes nemzetiségieké (és idegeneké) 8,319.806. Ezek közül az összes szláv fajok száma Horvátországon kívül 3,066.842; de még a horvátokkal együtt sincs hatötfélmillió. A németek száma az anyaországban 1,903.357, az oláhoké 2,848.186 tehát közel három millió. Ez a legnagyobb homogén nemzetiség, a melynek sulya annál nagyobb, mert csekély megszakítással területileg is egységesen helyezkedik el.

Negyedszer a jövő fejlődés szempontjából is nagy fontosságú ez az eredmény a korábbi népszámlálások adatait is számbavéve azért, mert a magyarság nagy szaporodásáról, tehát beolvastó képességéről tesz tanúságot. Harminc év alatt a magyarság közel 56 százalékkal szaporodott, az összes nemzetiségek szaporodása azonban nem egészen 18 százalék. Mint-hogy pedig ez a szaporodás nem származott a természetes szaporodásból, egyenesen a beolvastás javára esik, a mint azt a városokban szemmel lát-

hatólag tapasztaljuk. E tekintetben nem is kell hivatkoznunk egyébre, mint a magyar főváros példájára, a melyek több mint harmada még idegen, többnyire német anyanyelvű volt ezelőtt negyven évvel, ma pedig már csak 15 %-a az idegen. Az olyan nemrég német városokban is, mint Pozsony és Temesvár hatalmas csökkenéssel emelkedett a magyarok százaléka; harminc évvel ezelőtt Pozsonyban csak 15 % magyar anyanyelvű volt, ma 40 %, Temesvárott 20 százalékról 39-re szökött és ez utóbbi azért nevezetesebb, mert az ottani magyarság sorait nem gyarapíthatta annyi magyar bevándorló, mint a mennyi Pozsony vármegye magyar részéről Pozsonyba vonult.

Szépen emelkedett a magyarul tudók száma is, a mi már az iskola eredménye, s a jövőben rohamosabb arányban fog emelkedni. A magyarul beszélők száma ma már tizenkét millió, tehát az egész királyság lakosságának hatvan százaléka.

A magyarság beolvastó képességét semmi sem bizonyítja jobban, mint az, a miről a statisztikai jelentésben nincs szó, a mit csak magánszámitás útján állapíthattunk meg, hogy a népszaporodás általános adatai szerint a természetes szaporodásnak megfelelőleg csak 9,500.000 magyarra számíthattunk. A fél millió többlet tehát a magyarságba olvadt idegen ajku, mindenesetre az új nemzetek, a mely a jövő nyelv- és nemzetiségi alakulás sorsára nézve

TÁRCA.

Pókháló kisasszony.

Irtá: Szederkényi Anna.

Futó Gábor leszállt a rázós kocsirol, ami ott állt meg vele a falu közepén a Baloghporta előtt. A gazda kijött a szekérszögre.

— Hát megjöttünk, megjöttünk? No itt aztán lehet szép csöndesen élni, professzor uram. El lehet majd beszélgetni a kövekkal. Itt a kövek beszélnek legtöbbit. A falu alszik. Aludt már ezelőtt száz esztendővel is és aludni fog száz év múlva is. Jobb ez így. Csak álmódznak a jámborok. Lelke rajta, aki fölébreszti őket.

A kövérkés házgazdának ajkáról csak úgy ömlött a szó, amíg bevezette vendégét. Látszott rajta, hogy szívesen beszéli ki magát.

Futó Gábor elgondolkodva válaszolt.

— Hát furcsa egy falu ez, annyi szent. Sok híres toronyját bejártam már ebben a szép országban, de ilyet még nem értem meg. Hogy fényes délben utcahosszat ne lássak meg egy piros hátrakötőt sem, amelyik kileskelődne a pitvarajtóból vagy a fűhang alól a kocsiszögre. Nem várnak itt soha senkit? Elszakadt ez a falu a világtól? Nincs itt senkinek semmiféle atyafi, ismerőse szerte a világban? Hogy itt nem kíváncsi senki. Furcsa egy falu, tisztelendő atyám, a maga faluja.

— Hát mi már csak ilyenek volnánk.

— Mintha csak visszamentem volna egy-kétszáz esztendővel a történelembe, mikor beporoszkált velem az a két csikó a faluba. Hisz itt minden be van mohosodva.

— Nono. Mohos hegyoldalból bányászszák az aranyat, meg a gyémántot is, professzorkám. Aztán meg mit érne ezzel a hegygel a tudomány, ha holmi futódomboeska lenne. Turhatná akkor esztendőszám

az egész Tudományos Akadémia az orrával, mégse szedne ki belőle semmi bölcességet. Ugy a vén mohos világ meg csak úgy ontya magából. Megtalálok itt professzorkám még az úkapját, anyját, fiát, unokáját is annak a mamuthnak, ami miatt ide küldtek. Én csak annyit mondok, hogy itt uton-utfélen hever a kincs. Csak össze kell szedni. Csak egy jóhiszemű ember kell ide, hát innen bebutorozhat egy fél muzeumot, csak annyit mondok.

— De a nép. A paraszt mindig ilyen csöndes itten? Soha ilyen falut. Hisz még egy kutya se vakkantotta el magát a kocsit után. Ez pedig csak ritkaság. Vagy hogy egy kíváncsi leányzót láttam volna. Ez nincs erre felé?

— Van ott is három.

— Hol?

— Hát a szomszédban. Ott ni, a tulsó házban, abban a hétablakosban. Három virágszál nyílik ottan.

Van szerencsém az igen tisztelt vevőközönség becses figyelmét felhívni legkényesebb igények is kielégítést nyernek. — Karácsonyi és újévi ajándékok, női és férfi divatcikkek nagy választékban. — 12 darab női batizt himzett zsebkendő reklám ár 6 korona. — Férfi raglanok és flu-öltönyök gyári áron árusítatnak.

Vidéki megrendelések legpontosabb összeállítására.

KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁSOMRA.

A kiállítás olyan dus és izléeses, :- hogy a :-

Karácsonyi és újévi ajándékok, 12 darab női batizt himzett zsebkendő reklám ár 6 korona. —

A nagyérdemű közönség szives látogatásait kérem

Kiváló tisztelettel NAGY MÓR, KESZTHELY.

különösen számba veendő tényező. A míg ekképen a magyarság az anyaországban 54·5 százalék, a német 10·4, a tót 10·7, az oláh 16·1, a rutén 2·5, a szerb ugyananyi. Horvátországban is felülmúlja a magyarság a 4 százalékot; de ott a horvátság néprajzilag igen kedvező helyzetben van, mert számaránya 62·5 százalék, a szerbeké ellen 24·6.

Végig nézve azonban e számbeli eredményeken, le kell vonnunk azoknak tanulságait, hogy jövőbeli kulturái és gazdasági politikánk és társadalmi feladatainkban ezek a tanulságok vezessenek bennünket.

Községi gyűlés Tapolczán.

Tapolcza nagyközség képviselőtestületének folyó hó 6-án délelőtt, a tagok kevés érdeklődése mellett gyűlést tartott. Napirend előtt a Dienes-féle vendéglő előtti tér kerítése jött szóba, amelyben úgy határozott a képviselőtestület, hogy míg a felebbezés ügye eldőli, addig marad a kerítés a jelenlegi állapotában.

Elutasítja a képviselőtestület Juhász Lujza tapolczai illetőségét.

Fertőtlenítő kiképzése céljából Horváth János rendőrt küldi a tanfolyamra.

A község a kórház felépítéséhez államsegélyt kért. A kérvényt azzal küldi vissza a belügyminiszter, hogy az 1913. évi állami költségvetés szentesítése után hozhat határozatot, amikor a kérvény újból felküldendő lesz.

Jóváhagyja a képviselőtestület a kávéházi bérlet szerződését.

Domonkos és Rokop kérelmére megengedi a képvtest. a Domonkossal kötött szerződésnek átruházását, megengedi továbbá mozgó-színház részére szilárd épület emelését, de csak úgy, ha az minden ellenszolgáltatás nélkül a község tulajdona lesz.

Mojzer Endre községbíró jelenti, hogy

— Oszti szépek-e?
— Meg kell nézni őket. Nincsenek üveg-szaliba zárva. Ámbátor beleillenének.
— Akkor hát szépek?
— Kinek-kinek... Azonban látom, hogy terítve az asztal, hát nézzük, miből élünk.

Futó Gábor kifeküdt a puha gyepre a hegyoldalra, onnan nézett lefelé a világba. Fűrdött a lelke a csöndben, amely onnan ünnepélyesen borult a vidékre, mint egy régi, régi, szent templomra a torony árnyéka. Mellette a bokor alól kibújt a napsugár. Cizázott vele. Hol az orrára szállt inceskedve, hogy a szeme is káprázott bele, hol meg a hátát simogatta tüzes tenyerével. Futó Gábor jókedvűen állta.

— Csak azért se fogsz megszőktetni innen, — gondolta magában. — Hiszen azért vagy nap, hogy süssél, melegítsél. Nyújtózott tovább és leste a Pókháló kisasszonyokat. Harmadik hete volt a faluban. Ellátogatott már vagy ötször a hétablakos házba, de még nem váltott három szót a Pókháló kisasszonyokkal. Mikor szembekerültek úgy el-tűntek előle, mint a harmat az ágrul. Lebbent a fehér ruhájuk, mint a galamb szárnya és repültek. A függönyök, puffok közül csak a csicsérgésük hallatszott.

A Pókháló kisasszonyok három voltak. A nagyobbik Nagypepika, a középső Kispepika, a legkisebb Pílu. Hogy hány esz-

nemcsak a folyó, hanem még a mult évről is vannak olyanok, akik közmun-kaszolgáltatással a többszöri felszólítás dacára tartoznak, akiket a megengedett büntetés terhe mellett kötelez annak leszolgáltatására vagy pénzbeli lero-vására. Községbíró intézkedését a képviselőtestület jóváhagyja.

Eladja a Tanárkert 17. és 18. par-celláit négyzetölenként 6 koronáért.

Tudomásul veszi a vármegye leiratát az 1910. évi községi számadások jóváhagyása ügyében, továbbá a hid-mérleg építése, beszerzése és a tarifa megállapítása jóváhagyását.

Helypénzszedő a mérlegdíjszabás megváltoztatását, felemelését kéri. A kérelmet a képviselőtestület elutasítja és elrendeli, hogy a piaci helypénz és hidmérlegi díjtételek kifüggesztessenek.

A Máv. oly területet használ, amely a község nevében és viszont a község oly területet, amely a Máv. nevében áll. A tévedés közigazgatását elhatározzák. Keszler Aladár jelzi, hogy a Máv. több oly kisebb-nagyobb községi területet használ, amelyért semmi bérletet nem fizet. Ugy ezt az ügyet, valamint általában a községi birtokok rendezésének ügyét a jövő gyűlés tárgyául felveszi.

Tapolcza nagyközség egy kertmunkásképző és baromfityényszto-telep létesítését kérte a földművelésügyi minisztertől. A kérvényre most érkezett le a miniszter válasza, mely szerint, örömmel veszi a község igyekezetét, ha erre alkalmas terület megszerzése akadályokba nem ütközik.

Megengedi a képviselőtestület a Vidovics-féle törlést.

A vágóhíd építése ügyében készült tervek stb. elbírálására bizottságot választ, aminek az előjáróságon, orvoson és mészárosokon kívül a képviselőtestület kebeléből dr. Kaszás Károly, Bajnóczi István és Cser József képviselők választottak be.

Báró Hornig Károly veszprémi megyés püspököt aranymiséje és biborossá

tendősek voltak? Lehettek husz, lehettek huszonöt, vagy tizenhat. Három egyforma gilice madár, amelyik nagy ritkán buvík ki a fészkeből a napra magát illegetni, tollszokodni. Mert fel a karvalytól, nagykórmű, nagycsőrű, ragadozó sastól.

Futó Gábor csak leste, egyre leste a hegyoldali gyalogutat. Talán erre jönnek véletlenül. Messziről, mintha már látta volna őket itt fölfelé ugrádozni. Pajkoskodtak, megkergették, szederággal verdesték egymást. Szabadjára eresztették a jókedvüket, mint három huncut mókus. Aztán leültek a patak mellett, megmosták bársonyos arcukat a kristályvizében és furcsa nótákat enekelgettek:

„Anyjának virágja, három kicsi jányka,
Három szép kicsi jány,
Gyöngypártás három jány,
Aludjatok három rózsaszál...
Jön három királyfi,
Szép három királyfi...
Verdesi ablakom,
Muskátlis ablakom.
Aludj három jány,
Ne hallgassd, három jány...“
Elnyújtott, különös, szomorú volt a nóta melódiája. Fülbemészó, mint a szerelmes suttogás. Nem tudott szabadulni tőle, aki hallotta. Futó Gábor kinevette önmagát. Ugyan mit is várja ő ezeket a Pókháló kisasszonyokat. Mit törődik ő ezzel a három falusi

történet kitüntetésé alkalmából üdvözli. Az évforduló napján a község házára zászlót tűz, felhívja erre a háztulajdonosokat és az ünnepélyes egyházi tiszteletben részt vesz.

A nagykanizsai felsőbb leányiskola egyesület kérelmét, hogy a község alapító tagul lépjen be, elutasítja azzal, hogy Tapolcza nagyközségnek elég tanügyi kiadásai vannak, s így nem lép be alapító tagul.

Egyről-másról.

Takarékbetétek. Az ország különböző vidékeiről egyre sűrűbben érkezik a hír, hogy a takarékpénztárak betevői és különösen a kisebb betevők, megfélemlítve a különféle háborus hírektől, fölmondják betétjüket. Megtakarított pénzeszközüket azután elrejtik odahaza, ha csak valamely rossz ember ki nem csalja tőlük, mint az ilyen zavaros időben nem ritkán megszokott történni. Pedig arra, hogy kivegyék pénzüket a takarékpénztárakból, nincsen semmi ok. Mert a takarékbetéteket semmi esetben sem fenyegeti veszedelem. Hisz a Bruxellesben 1874. évben tartott nemzetközi értekezlet kimondotta, hogy még a hódító ellenségnek is tiszteletben kell tartania a takarékpénztárakban elhelyezett betéteket. Tehát azt a nemzetközi jog védi; egyebekben is sokkal biztosabb helyen van a pénz a takaréokban, mint a magánlakásban, a hol ezerféle veszedelem leselkedik rá, ezerféle változatban. Ilyenkor szokták megkezdeni munkájukat a falú békés polgárai között a betörők, a rablók, kik nagyon jól tudják, hogy hol szokta tartani a falú népe a pénzt: a szalmazsákban, a csizmaszárban meg hol egyebütt. S bizony nem tanácsos a takarékpénztárak hatalmas vasszekrényeit feleselnie a — tükörhátával.

A papokra, a jegyzőkre, a tanítókra, mint a nép vezetőire hárul a feladat, hogy a népet felvilágosítsák, nehogy áldozatul essék a lelkiismeretlen emberek — családságának.

A kórházegyletet az asszonyok dirigálják. A megélhetéért való küzdelemben az ideá-

leánnyal, akik itt nőttek föl elrejtve, elfelejtve. Talán még nem is beszéltek soha magukhoz hasonló ural. Ugyan ki is jönne ide a világ végére. Itt maradtak hoppon álmaikkal, vágyaikkal, reményeikkel. Minek is törődik velük. Hiszen ő már beleunk a városiakba is. Gyűlölte a sok parfümös, felemás cifra leányt, asszonyt, akik szörnyen fárasztották. Nagyon okosnak akartak látszani. Pihenni ment volna közéjük és azon vette észre magát, hogy vizsgáztatták. Jaj be unalmas volt. No ez a három Pókháló kisasszony, ez lehet még csak egyszer unalmas. De milyen csudálatos nevet talált ki rájuk a falú népe. Pókháló kisasszonyok. De nem olyanok-e? Ha egy jó szél rájuk fujna, elrepülnének.

Megrezzent az ág a Gábor háta mögött. Nem nézett hátra. Azt hitte, madár szállt rá, vagy egy vadnyul osont el mellette. Hadd szaladjon az árva. Ő tőle nem kell féltenie az irháját. De mégis, mintha itt járna valaki. Talán valami ételhordó asszony. Visszafor-dította a fejét nagy lustán Futó Gábor. Ott álltak előtte. Nézték rá ijedten, csodálkozva, mintha nem is ember fia, de valami erdei manó lenne. Nem mozdult egyik sem. Összekapaszkodtak, mintha veszedelemtől mentené egyik a másikat. Kinőttek a hegyből Futó Gábor előtt, mint három gyöngy, hajladozó száru lilomszál. Nem tudta Futó Gábor, szóljon-e, vagy ne szóljon. Félt, olyat talán mondani, amitől megijednek és eltűnnek. Aztán meg arra gondolt, hogy ha nem szól,

lizmus iránt elfásult szívű férfiak, átadták helyüket a nőknek, a szívbeli jóság letéteményeseinek. Vegyék ki részüket ők is a másért való küzdelemből, kik annyira ujjoncok abban a nagy hadjáratban, melyet a férfiak napról-napra vívnak a kenyérért, se-lyemruháért, a szörme kabátért — ők értük. Bár az erős kezű Botond: az Élet hatalmas résekeket üt a nők kiváltságos helyzetén, azért még mindig nagy többségben vannak azok a nők, kik a kenyérkeresés nagy színjátékát csak páholyból nézik — mint a mi asszonyaink. Rájuk bízunk a kórházegyletet, remélve, hogy a műkedvelők szokásos ambíciójával töltik be szerepüket és ebben nem is csalatkoztunk. Az első felvonások egész jól mentek. Ugyan már akkor is voltak a szubrettek között kiseded pamlag-harcok, de csak a kulisszák mögött. Mi nézők, a páholyból, minden jól sikerült felvonás után — tapsoltunk. Mint a hogy ők szoktak, mikor mi vagyunk a színpadon. De aztán egymásután következtek a személyes harcok, a félóránkénti lemondások — a nyílt színen. — Szerencsére, ilyenkor mindig volt köztük egy férfi, ki hamar leeresztette a — függőnyt.

A hosszú felvonások után, mint halljuk, nem várt módon akarják befejezni működésüket: fel akarják oszlatni az egyesületet. Ne tegyék ezt, mert ezzel kiállítanak magukról a bizonyítványt: férfiak jogaira érdemtelene. Hagyják szép nyugodtan pihenni az egyesületet, mint a hogy a többi tapolczi egylet pihen. Ne oszlassák éppen most fel, mikor a férfiaknak úgy is annyi a gondjuk, hogy igazán szükségük lehet a — kórházra.

Művészestély.

Diszes, izléses meghívó jelezte, hogy a tapolczi ifjuság Ada Adrienne dalénekes művésznő és Dienzl Oszkár zongoraművész közreműködésével a tapolczi Izr. Nőegylet javára folyó évi november hó 30-án, a Pannonia szálloda dísztermében, jótékony-célú művészestélyt rendez. A művészestély szereplőiben azonban változás történt a menyiben Dienzl beteg lett s így helyette Stefanidesz, a Vigszínház nem kisebbt e-hetségű karmestere gyönyörködtetett művészi játékával.

akkor meg számárnak tartják, kinevetik. Soha nem volt még ilyen zavarban a híres akadémikus.

— Mézes buzám ha volna, eléjük hintoném. Kristálytisztá forrásvizét aranyvályuba tölteném, hogy leszálljanak mellém szép, három galambok, hófehér galambok. Hozzájuk nem nyulok, csak messziről nézem okos, szép szemüket, karsu termetüket.

Vidám nevetés szakította félbe ezt a szavallatot.

Közelebb jöttek. Kiterítették könnyű, fehér ruhájukat a puha fűvön és leültek.

— Hát miért nem mondja tovább? — szólt türelmetlenül Kispepilka, akinek fekete volt a haja, mint a holló szárnya. De az arca fehér volt, mint a tej.

— Kispepilka ne beszélj annyit, — sugta Pílu, — azt hiszed, mindig csak neked kell beszélni. Te igazán olyan vagy...

— Hát csakugyan olyan furcsán beszélnek arra? — nyugtalankodott Nagypepilka.

— Nem, nem úgy beszélnek. Ugy csak a poéták szónokolnak az ideáljuk ablaka alatt, amikor azt hiszik, hogy igazat mondanak, pedig hazudnak. De én igazat mondtam. Ugy éreztem, hogy magukhoz nem lehet úgy szólni, olyan közönséges nyelven, mint azokhoz a nőkhöz, akikkel eddig találkoztam.

— Milyen szép ez, milyen szép ez, amit mond, ugy-e Pílu, — sugta Kispepilka és majdnem sírva fakadt.

A Pannonia dísztermét nagyszámu előkelő közönség töltötte meg. Az előadás 9 órakor kezdődött, amelyet Stefanidesz bevezető játéka nyitott meg, majd Ada Adrienne kedves, előkelő alakja jelent meg a dobogón és Demény Dezsőnek: A drégelyi várban című mélabus dallamával kezdte programját.

Ugyancsak az ő programjába volt felvéve: Szívem lezár, A kosár, Szívemből téptem ezt a dalt, végre Badaconyi dímbesdombos, továbbá Dimanche à L'aube, Das Mutterherz, Egyedül, Haus und Liese, a IV. pont alatt: Nagy ária a Pillangó-kisasszony című operából, végül a V. szám alatt A kenyér, A gunár, Albert Jóska, Levél a tanyáról, Erdőn, Rövid a leveled és utoljára Dienzl Oszkár szerzeménye a: Liliomszál.

Ada Adrienne iskolázott, szép hanggal bír, ami ugy a fortéban, mint a piano-pianisimóban oly érvényre jutott, szinte élni látjuk a dallam szereplő egyéniségeit. Éppen ezek a tulajdonságok teszik őt értékesé. Kötelességünk azonban, ha netán a közönség várakozását nem elégitette ki teljesen éneke, menteni azzal, hogy utközben meghűlt, rekedt lett, s ennek volt tulajdonítható, hogy alsó és középső regisztereiben hangja kissé fátyolozott volt, de már a felső regiszterben érvényre jutott hangjának értéke, midőn a legmagasabb dallamot tisztán csengőn, erősen adta vissza.

Stephanidesz zongorajátéka valóban művészi volt. A játék precizitása mellett a bámulatra méltó technika és a játék finom színezése teszik őt valódi művésszé, mind ezen tulajdonságai mellett, megnyerő daliás férfias, szép alakja. csak emelték a rokonszenvet iránta. Mindkét művésznőnek a hangos elismerés volt a megérdemelt jutalma.

Előadás után a közönség egy része együtt maradt, majd a fiatalok tánca perült, a társaság egy része a vendégszereplőkkel vig hangulatban a reggeli órákig együtt maradt.

Referádánk nem volna teljes, ha meg nem emlékeznénk a lelkes rendező ifjuságról, annak fáradhatatlan doyenjéről, Marton Rezsőről, ki az ő ismeretes ügybuzgalmával fáradozott az est sikerén, Pollák Pállal, kiknek jutalma az estély erkölcsi és anyagi sikere.

Felülfizettek: Pollák Adolt, Hacker Lipót Szilasbáthás 10—10; Takács Jenő 8; Marton Rezső 7, Marton Gyula 6, Dr. Szűcs Arnold, Neményi Gézané 5—5, Ney Zoltán, Heimler Miksáné 3—3, id. Leszner Mór, Kardos Mór 2—2, Dr. Schönwald Károly, Felkl Viktor, Weisz Dávid 1—1 korona.

— Igen, ez olyan furcsa, hogy mi most itt vagyunk és így beszélgetünk. Maga már ugye sok, sok leánnyal beszélt. Ugy-e kint a világban sok-sok leány van és sok fiatal-ember.

— Kint a nagyvilágban van sok-sok leány és sok-sok fiatalember. Ez igaz. És azok közt vannak szépek, ez is igaz. És a fiatal-emberek futnak nagy bálgnak a leányok után. Amikor pihenőt tartanak valamelyik mellett, akkor arra mindig elpazarolnak egy csomót a szívük, a lelkük tűzéből. Azután tovább mennek, míg egyszerre azt veszik észre, hogy már üresek, hidegek. Elfogyott, kieggett a láng, pedig még hátra van az élet nagyobbik fele.

— Ezt én nem értem, — sugta Kispepilka, — mondja másképp.

— Azt akarom mondani, hogy most ugy érzem magam, mintha egy áldó, hűs, anyagi kéz csillapítana, simogatna. Rájöttem arra egy szempillantás alatt, amit eddig hiába kutattam. Megtaláltam a célt, ahogy magukat, három hófehér tündérisasszonyka, nézem, ugy érzem, egy lehet a cél: Örökké itt lakni, itt elrejtve a világtól, elfeledve, de nyugodtan, csendben, embermódjára.

Fölkeltek és szép sorjában ringtak lefelé a keskeny uton Futó Gábor előtt, aki utol-sónak maradt. Alig szóltak egymáshoz. A kapu előtt, mikor el akart köszönni a leányoktól Futó Gábor, akkor mondta Nagypepilka:

Belépő-díjat szívesek voltak beküldeni: Dr Darányi Ignác Budapest, Löwentritt Henrik Páris, Schütz Zsigmond 10—10, Gál Miksáné, Dr Fischer Gyula, Blum Mór L. István 5—5, Schwarcz Jenő, Szűcs Jenő 4—4, Kovács Iván, B. J., özv. Hiller Ignácné, Kemény Mór 3—3 korona. Az estély tiszta jövedelme 233 korona.

A t. rendezőség, élén Marton Rezső urral, továbbá a t. felülfizetők és mindazon hölgyek és urak, kik az est sikeréhez erkölcsi és anyagilag hozzájárulni szívesek voltak, fogadják ezuton az egylet halás köszönetét.

A Nőegylet Választmányá.

HÍREK,

A bál után.

— Aki nem szeret táncolni: az olvassa el. —

Aki nem fanatikusa a táncnak, nem megrogzított tradicionista s kissé magasabb szempontból nézi a nagy societas legkisebb megnyilvánulásait, az a szeméi előtt hullámozó táncban az emberi élet hullámozását is észreveszi.

S itt legelőször is az ötlük az ember szemébe, hogy ugymondjam, a tánc kezd „kimeni a divatból“.

Miért? Mert nincs már többé az a létgogosultsága, mint régebben volt.

A mai élet a maga ezernyi követelésével minden idegszálat a végsőkig megfeszítő öröklő munkájával, vajjon hagy-e az emberben annyi energiateljesleget, hogy keresse, kívánja s örömmel ragadja meg az alkalmat — a táncra.

Azt mondják, hogy a tánc az emberi societas néha-napján való összerakódása a szórakozás, a kölcsönös hangulatkeltés céljából.

Hogy ma a tánc szórakozás? Nem. Megszokott társadalmi szokás, melynek elhagyása a szellemi kultúra emelkedésével önként fog bekövetkezni.

Mert minden szükségletnek törvénye, a mellett, hogy váltakozik, az, hogy átszellemlül, finomul.

Mikor az emberek, a férfi s női társadalom szórakozási szükséglete a határozottan erotikus színezetű táncsal még kielégíthető volt, mikor a szellemi, finomultabb kapcsolatok nem foglalhatták el domináló helyüket, az emberi szórakozások quintessenciája volt a ringó csipőkre simult férfiak.

— Bejön?
— Ha megengedik.
— Igen, mi szívesen látjuk.
Bezáródott utánuk az öreg kapu.

Náluk maradt vacsorára is és már jó magasra haladt a Göncöl-szekere, mikor elköszönt. Pókháló kisasszonykák az ablakhoz szöktek és ugy néztek utána.

Nem gyújtottak lámpát csak ugy üldögéltek a sötét szobában nagyon sokáig. Az járt mindegyiknek a fejében, ugyan mit gondol most a másik. Nagyon nyugtalanok voltak.

— En ugy félek, — szólt meg először Pílu. — Miért ülünk a sötétben?

Kispepilka gyertyát gyújtott. Egymásra néztek. Egyszerre mondták:

— Milyen sápadt vagy te...

Elfordultak, az ágyukat kezdték lebontani. Közben egyre kutatta egyik a másiknak arcát.

— De hát mi ez mostan, mi van velünk, mi van velünk? — zokogta el magát Nagypepilka. — Mi történt velünk?

— Lásd, Kispepilka, lásd. Milyen csend volt itt nálunk és egyszer csak jön valaki, nem is halottuk azelőtt még a nevét sem és mi elkezdünk sírni utána. Ugye milyen különös ez? Mi nekünk ez az ember?

— Mi nekünk ez az ember? — mondta utána csendesesen a másik kettő... De nem tudott felelni egyik sem a kérdésre.

Mikor még a Napkirály tündöklő versaillesi udvara színes roccoco képeivel jobban vonzotta az embereket, mint egy igaz értelemben vett „Salon“ finomult légköre, hol gondolkodni s nemcsak forogni kellett, akkor a tánc még nagyhatalom volt.

De azóta változtak az idők. A szórakozások átszellemültek, átfinomodtak.

Ma már a kulturember nem szórakozásnak tekinti a táncot, hanem — művészetnek s így annak csak legmagasabb fokú megnyilvánulásait tudja élvezni s mint mindenben, úgy ebben is csak mosolygja a kontárokot s nem merül a profanizálók tömegébe s a táncot csak mint művészi alakítást tudja élvezni.

Igy szórakoztatja a tánc, de hogy active részt vegyen benne, annak nem érzi többé szükségét. Ezt a „tetteges“ szórakozását magasabb rendűvel cseréli fel. Színház, hangverseny, tárlatok, egy szellemes asszony, vagy leány társasága intenzívebb élvezetet nyújt neki.

A romantika hanyatlásával, az élet megkomolyodásával egyre fakultak, szürkültek s ma már csak erőszakolt jótékonyági s egyéb cégek alatt élnek vegetáció életüket.

Sok kedvesség, sok bohóság, naivság megy velük veszendőbe, de kárpótolt értük az, a mi könyörtelenül kiszorítja őket: a szellem térfoglalása az élvezetekben.

Nem az emberi élet szürkébbé váltát jelenti ez, hanem minden téren való finomodást. A tánc csak ott marad meg szórakozásnak, hol rustikusabb rázkódtatásokra van szüksége a fizikumnak, hogy az örömet kiváltódjék egyebütt, mint a sportnak egy ága, a mozdulatok grációzitásának eszköze fogja még ideig-óráig fentartani magát.

Goszlth Lajos kitüntetésé. Goszlth Lajos műszaki tanácsost, a zalaegerszegi államépítészeti hivatal kiváló képességű főnökét kitüntetés erte: beosztották szolgálattételre a kereskedelmi miniszterium műszaki osztályába. A derek hivatalfőnök távozása igazán betöltetlen helyet hagy Zalaegerszegen, hol pár év alatt sok szinpatival találkozott s társadalmilag is szép pozícióval örvendett.

A megyéspüspök aranymiséje. December 10-én, a jövő hét kedjén lesz 50 éve annak, hogy Hornig Károly báró veszprémi püspököt áldozópappá szentelték. Ebből az alkalomból Rédey Gyula dr. püspökhelyettes körlevelet intézett az egyház fejedeleme papságához, amelyben magasztaló szavakkal emlékezik meg a jubiléum napján az egyházmegye összes templomaiban szentmise mondassék Te Deum-mal, a szentmise

... Eioították a gyertyát és magukra húzták a takarót. Hallgatták egymás lélekzetét.
— Alsztok már? — hangzott a sötétben.
— Nem.

Egy kicsit később:

— Pílu te, mond...

— Mit?

— Semmit...

Ismét hallgatás, azután:

— Pepilka, te sírsz?

— En nem sírok. Hiszen te sírsz...

— En nem, Nagypepilka.

— En hallom, hogy te sírsz... En nem tudom, mi bajom.

— En sem... Csak úgy fáj a szívem. Még sohasem fáj így a szívem. Mintha meghalt volna valaki.

— Ne beszélj ilyet, Pílu, akkor én félek.

— Gyere ide mellém.

Megint összebújtak. Arcoskáikat összedugták, összefolytak pergő könnyeik. Rátaláltak a fájó gondolatra:

— Istenem, ha nem jönne vissza többet soha, ha nem jönne vissza, Istenem...

Abogy ezt kimondták, a sötétben összevillant a szemük. Mintha valami nagy hidegség osont volna közéjük, kiszakították magukat egymás karjaiból. Pílu kiszólt a takaró alól:

— Persze, tiértetek jöjjön vissza...

végén pedig az Oltáriszentség kitétele mellett a papok a hivekkel együtt imádkozzanak a püspökért. Mise után a templomok összes harangjai félórán át meghuzandók, hogy hirdessék az örömnapp jelentőségét. Az egyházmegye főhatósága alá tartozó összes iskolákban szünetet rendel és iskolai ünnepélyt, amelyre a hatóságok és a szülők meghívandók. Tapolczán reggel 8 órakor lesz a szentmise.

Esküvő. Folyó hó 10-én, kedden d. e. 11 órakor tartja esküvőjét a tapolczai izr. templomban Hacker Lipót szilasbalhási nagybérlő Lessner Elizszel, Lessner Sámuel tapolczai bornagykereskedő leányával.

A megyés püspök üdvözlése. Kettős alkalom kínálkozik az egyházmegye katolikus hiveinek főpásztorai báró Hornig Károly megyés püspök üdvözlésére, folyó hó 10-én tartja aranymiséjét, amely alkalomból a pápa őt a legmagasabb egyházi kitüntetésben részesítette, bitorossá nevezte ki őt. E kettős alkalmat Tapolcza katolikus hivei és egyesületei felhasználva, sietnek üdvözlő felirattal felkeresni.

Halálozások. Györffy Elek földbirtokos életének 51 évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a köveskáli ref. temetőben. — Raksányi Károly balatonhenyei református lelkész életének 84-ik, buzgó lelkészegének 53 ik évében folyó hó 2-án rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

Időjárás. A múlt hét fokozatos hideg időjárásával a fagypontra jutott. Napról-napra hidegebb lett, reggelre rendszerint fagyos, kopogós lett az út. A korai fagyos időjárás a gazdáknak nem kedvező, mert az elmaradt földmunkák részben befejezetlenek. Sok helyen az őszi vetést akadályozta a fagyos időjárás, a szőlőkben pedig a betakarás munkáját akadályozta meg a korai fagyos időjárás. Ugy látszik az idén korai száraz fagyokkal köszönt reánk a tél.

Sötétség Balatonfüreden. Száraz bemonadás után adjuk az alábbi Balatonfüredre bizonyára nem fényes hírt. Lapunk egyik olvasója a minap Balatonfüreden járt egyiptomi sötétségben. Tudakolva ennek okát, azt mondták, hogy a balatonfürediek számítva a télen már üzembe veendő villamosvilágításra, a lámpák ducait felszedték a dögtemető bekerítésére. Azonban a villamosmű-telep nem készült el, a lámpaducok pedig felszedve a dögtemető kerítésére. Balatonfüreden semmiféle utcai világítás nincsen, hanem az emberek egyiptomi sötétségben botorkálnak. Kár volt annyira sietni, mert úgy látszik a villamosvilágítás sem éri utól a balatonfürediek törekvését. Tessék megcáfolni.

Járásunk ügyforgalma. Augusztus 1-től október 31-ig a következő volt. Julius 31-én hátralek 61 ügydarab, beérkezett 1889, összesen 1950 ügydarab, ebből elintéztetett 1898, október 31-ig elintézetlen maradt 52 ügydarab.

Szerencsétlenség a vonyarc—vashegyi vasuti állomáson. Az elmúlt heten nagyobb mennyiségű bort szállítottak a vonyarc—vashegyi vasutállomásra. A hordók átrakásánál közreműködött Barcza Márton keszt-helyi lakos fuvarozó is. Amidőn a szekerről a hordókat lecsusztatták, egy töltött borshordó Barcza bal lábára esett s azt eltörte. Súlyos sérülésével a nagykanizsai kórházba szállították.

Megyegyűlés. Zala vármegye törvényhatósági bizottsága holnap, — hétfőn — december hó 9-én Zalaegerszegen tartja december havi közgyűlését. A 118 pontból álló tárgysorozat vidékünkre vonatkozó kisebb ügyeket ölel fel.

Népesedési mozgalom. Járásunkban augusztus—októberig született 337 egyén, elhalt 167, szaporodás 170. Az egész vármegyében a legtöbb szaporulatot ez idő alatt a csakornyai 204, a legkisebbet a balatonfüredi 35 egyénnel tüntet fel. Egyedül az alsólendvai járásban volt 7 apadás.

Vásári tolvaj. A szerdán lezajlott tapolczai vásárnak is megvoltak a maga apró bűnkrónikái. Nem egy embert, asszonyt csíptek rajta a lopáson. Így Danics Albertné sümegi

asszony is az egyik cipősátorban egy pár cipőt csusztatott a kendője alá, de a kereskedő észre vette. Az asszony a lopási szándékát tagadta és csendőrt hívott, hogy még őt meri gyanusítani az a furfangos kereskedő. De biz a csendőrök érdeklődtek őnagysága multja iránt és kiszült, hogy egy szenvedélyes vásári tolvajt fogtak. Átadták a tapolczai járásbírósnak.

Az új adó. Ujévkor egy új adónem lép életbe: a jövedelmi adó. Jövedelmi adót mindenki tartozik fizetni, kinek évi jövedelme a 800 koronát meghaladja. Az egyes adótételek a következőképp lettek megállapítva:

800 kor. felül	900 kor.	jövedelemig 5 kor.	6
900	1000	"	7
1000	1100	"	8
1100	1200	"	9
1200	1300	"	10
1300	1400	"	11
1400	1500	"	12
1500	1600	"	14
1600	1700	"	16
1700	1800	"	18
1800	1900	"	20
1900	2000	"	23
2000	2200	"	26
2200	2400	"	30
2400	2600	"	34
2600	2800	"	38
2800	3000	"	44
3000	3200	"	50
3200	3400	"	56
3400	3600	"	62
3600	3800	"	68
3800	4000	"	76
4000	4400	"	

Az idei fűrdőszezon. A Balaton Somogyi partján Somogyvármegye alispánjának hivatalos jelentése szerint az idei fűrdőszezonban 8969 vendég volt a somogyi fűrdőkben, míg az előbbi évben körülbelül 2000 körül. Oriási majdnem megdöbbentő ez a visszaesés, különösen ha meggondoljuk, hogy a somogyi part fűrdőtelepei a legtökéletesebbek a Balaton partjain. A „Somogyi Hírlap“ a fűrdővendégek csökkenését abban látja, hogy a polgár emberek, kiknek legtöbb jövedelmük van, kihasználva a jó alkalmat, lefőzve minden kereskedői rutint, egyszerűen kiszippolyozták a vendégeket. Mi pedig azt gondoljuk, hogy a Balaton látogatóinak elriasztásában a kritikán aluli vendéglők szerezték legtöbb érdemet, mert ezekben aztán nincs rutin, vagy nagyon kevés.

Elnökválasztás a Rákóczi Asztaltársaságban. A nevezett Asztaltársaság régi szokáshoz híven minden év december első vasárnapján tartja elnökválasztó gyűlését, de nem ám komoly hivatalos formában, zöld asztal mellett, hanem a naponkinti összejövetelek helyén az Eibeschütz vendéglőjében. Jölehet nem volt a szokásos nagyszámu érdeklődés, mégis kedélyes hangulatban folyt le az elnökválasztás. Az Asztaltársaság ismét és egyhangulag Tuss Antal m. kir. vincellériskolai igazgatót választotta elnökül. A társaság a megszokott naponkinti összejövetel idejéig kedélyes hangulatban maradt együtt.

Országos vásárunk. A folyó hó 4-én Tapolczán tartott országos vásárhoz hasonló élénkségű vásár már régen volt. Ugy az állatvásáron mind a zsbvásáron nagy volt a kínálat, azonban a kereslet már kisebb. Felhajtottak 500 darab szarvasmarhát, 200 darab lovat, 150 darab sertést. Ezekből eladatott 280 darab szarvasmarha, 50 darab ló és 30 darab sertés. A vásár szokatlan élénksége még a délutáni órákban is tartott.

A Balatoni Szövetség. folyó hó 16-án délután 5 órakor Budapesten a Magyar Országos Tűzoltószövetség tanácstermében igazgató választmányi gyűlést tart. A gyűlés erdekes tárgysorozata 20 pontból áll.

Kertész Tódor műiparú raktára, Budapest, Kristóf-ter nagyképes árjegyzékét ingyen és bérmentve küldi a következő tárgyakról: Társasjátékok. Grammophon. Richter köépitőszekrény. Mozzgó fénykép. Gyermekvasut. Gyermek biciklik. Babák. Karácsonyfadíszek. Football. Szobatornaeszközök. Korcsolyák. Téli sportcikkék, szánkók, rödlí, ski. Vivőeszközök. Vadászkelékek. Hídeget

és melet tartó Autotherm palackok. Revolverek. Riasztó pisztoly. Száncengők. Borotvák. Gillette önbortváló. Bőraru. Dohányzóeszközök. Bronz, porcellán és japán diszmutáruk, íróasztal kellékek. Háztartási cikkek. Tréfás tárgyak stb. stb.

A Tapolczi Kath. Jótékony Nőegyesület. január hó 11-én táncmulatsággal egybekötött tombolaestélyt rendez. A részben önkéntes adományokból egybegyűlt tombolatárgyak kisorsolására 1000 darab 40 filléres tombolajegyet ad ki az egyesület. Már eddig is szép és értékes tombolatárgyakat adományoztak a jótékony célra, és úgy remélhető, hogy az egyesület nemes intencióját megértse, a közönség iparkodni fog az egyesület elnökségét fáradságos de, mindenesetre jótékonycélú törekvésében támogatni, annál is inkább, mert a mulatság tiszta jövedelme fele részben a Kath. Jótékony Nőegyesület, fele részben pedig a Tapolczi Korházalapjára fordítatik.

Áru kiakasztása a bolt elé. Egy tömeges és gyors vásárlására való ingerlés miatti panasz folytán megindult iparkihágási ügyben az egyik kamara oly értelmű véleményt adott, hogy kendőknek és hasonló áruknak a bolt elé való akasztása s azok árának feltüntetése különösen a vidéken elég általánosan bevett szokás. Az ilyen eljárás a kamara nézete szerint a kereskedői tisztesség szempontjából kifogás alá nem esik s nem bír a tömeges és gyorsvásárlásra való ingerlés ismérveivel. Ennek alapján a kamara a bevadolt kereskedő felmentését hozta javaslatba.

Badaacsonyból a Fekete tengerig. Már régóta foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a Balatont összekötik a Dunával és így Zalamegyéből hajón a Fekete tengerig el lehet jutni. A Balatont a Dunával úgy tudják összekötni, hogy a Sió-csatorna Siófok és Simontornya közti részét kibővítik és hajózhatóvá teszik. A Sió-csatorna közigazgatási bejárása e célból már meg is történt szeptember 12-én. A Sió-csatorna kibővítése, illetőleg hajózhatóvá tétele érdekében a műszaki tervező munkálatok már megindultak. Vágó Viktor kir. kultur-főmérnök ellenőrzése mellett Kéltiben két vállalati mérnök a tervezési munkálatokon állandóan dolgozik. A kibővítési munkálatokat Siófok és Simontornya között márciusban már meg is kezdik és rövid néhány esztendő múlva meg fog valósulni a régi terv: a Balatont a Sió-csatorna révén összekötik a Dunával, illetve a Fekete tengerrel. Már ismételtén kifejtettük ennek nagy közgazdasági előnyeit és rámutattunk arra a csodás jövőre, ami így a balatonmenti lakosságra vár. A Duna gőzhajói följönnek egészen Badaacsonyig, Balatonföldvárig, Boglárig, Fonyódig, Keszthelyig és ha ezeken a gőzhajóra ülünk, eljuthatunk egészen a Fekete tengerig. A nagyszabású terv megvalósításával az egész Dunántul bekapcsolódik a világforgalomba, aminek óriási kereskedelmi és ipari fontosságát szükségtelen fejtegetni. Ma az a helyzet, hogy a Balaton 80 kilométernyi hosszúságával és tíz négyszögmerőldet meghaladó területével egészen különálló és viziuton ugyszólván megközelíthetetlen terület képez. A Balatonnak ez az eksklusivitása vezette rá az illetékes köröket arra, hogy a Siót fel kell használni és pedig úgy, hogy annak kibővítésével a Balatont össze kell kötni a Fekete tengerrel. A Sió kibővítésével a hajózható medencerészt 120 kilométer hosszúra tervezik, a hajózható utat két méter mélyre.

Mikor lesz kész a balatoni villamos telep? Az Aszfőn épülő villamos telep, mint értesülünk, körülbelül február közepére elkészül. A sodronytartó oszlopok Aszfőtől Balatonfüredig és Almádtól Lovasig már fel vannak állítva. Hogy azonban az egész zalai oldal Badaacsonyig mikor lesz világítható, azt még megjósolni sem lehet, mert a balatonparti községek lakossága igen tartózkodó álláspontra helyezkedik.

Gőzhajókikötő Balatongyörökön. A földmívelésügyi m. kir. miniszter november hó 13-án kelt leiratával arról értesítette a balatongyöröki fűrdőegyesületet, hogy előterjesztésük folytán utasította a balatoni kikötők m. kir. felügyelőségét, hogy a balaton-

györöki gőzhajókikötőnek a tervezetét elkészítse.

A disznótor áldozata. Orosztony zalamegyei községben disznóöléshez készült a Horváth család. A konyhában a tűzhelyen egy fazék viz forrt, a szomszéd 6 éves kis leánykája egy őrizetlen pillanatban a nyitott tűzhelyhez ment, ahol tüzet fogott ruhája, amitől a kis leány megijedve hazafutott, de utközben a tűz egészen lángba borította a kis leányt, akit egy asszony a nála volt kanna tejjel leöntött ugyan, de a kis leányon már nem volt segítség, óriási kínok között néhány óra múlva meghalt. Okuljunk.

Vasuti szerencsétlenség Badaacsonytomajon. A múlt héten Badaacsonytomaj állomáson tolatás közben Kotas Péter fékező a vasuti kocsik ütközői közé jutott és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még aznap a keszthelyi kórházban, ahová szállították, meghalt. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy kit terhel a felelőség a szerencsétlenség miatt.

Segély gépbeszerzésére. A Tapolczavidéki Gazdakör a folyó évben több gépet szerzett be tagjai részére közös használatra. E gépek árának részbeni törlesztésére a földmívelésügyi m. kir. miniszter 350 korona állami segélyt engedélyezett a gazdakörnek.

KÖNYVPIAC.

Uj könyvek.

Mecsnikov: Optimista világnézet. Öreg-ség, betegség és halál: ez a három nagy problémája a Mecsnikov könyvének. A tudomány titáni küzdelmében a természet leigázására eljutott most már a legnagyobb feladathoz: már nemcsak az embert körülvevő természetet, de magát az embert is formálni és a maga céljaihoz alkalmazni akarja. Talán a legvakmerőbb mindenek közül a Mecsnikov kísérlete, aki elete nagy munkájának azt a célt tűzte ki, hogy kiküszöbölje az emberi szervezet tökéletlenségeit és ellentmondásait és a betegség legyőzésevel, az öregség megszűntével távolba kitolásával bátran és felelem nélkül szembenézzen a halállal. A lélekjavító moralistákkal szemben Mecsnikov az emberi testet akarja megjavítani és a kutató tudós önbizalmával hisz is ennek a javításnak a lehetőségében. Így munkája a pesszimizmus kétségbeesésével szemben az optimizmus magasan szárnyaló zsoltarává emelkedik. A Világkönyvtár kiadása, ára 1 korona 90 fillér.

C Ferdinand Meyer: A barát násza. Az Athenaeum Könyvtár, mely sorra adja a világirodalom legnagyobb remekait, legutolsó kötetében a svájciak legnagyobb német írójának legkiválóbb novelláit ismerteti meg a magyar olvasóközönséggel. Conrad Ferdinand Meyer a világirodalom egyik legnagyobb jellemző talentuma. A barát násza rendkívül érdekfeszítő, szinte izgalmas történetét Danteval, minden idők legcsodálatosabb költői talentumával beszélte el. A jól összeválogatott novellák, melyeket Lányi Géza Viktor nagy hozzáértéssel és bravúrral fordított le magyarra, csak gyarapítani fogják az Athenaeum Könyvtár eddigi sikereit. A kötet ára 1 K 90 f.

Az új nyugdíjtörvényjavaslatról. Guth Pál postafelügyelő, a Magyar Postaszemélyzet Nyugdíjpótló egyesületének igazgatója *Jegyzetek az új nyugdíjtörvényjavaslat*hoz címen igen hasznos sok hozzáértéssel írt könyvet adott ki, mely alaposan ismerteti az új nyugdíjtörvény minden egyes részét.

Olcso Jókai. A novemberi sorozat most jelent meg és a következő mesterműveket hozza: 91. A háromszínű kandur. Kecskeméti történet a közelmúltból. A nyulak regénye. Németországba a Rajna mellé trasportált mese a XVIII. századból. 92. A számarrend története. Anekdotikus apróságok a régi magyar bohéméletből. Eleven regény. Egy angol lord családjának tragikus története. 93-98. Egy hirdetett kalandor. Egy XVII. századbeli kalandor sokszerű csinjei, mesés kalandjai Lengyel- és Németországban, Hollandiában és Keletindiában. 99. Babszemek.

Anekdotikus tárcák gyűjteménye. Majmuna, az álomtündér. A költő két fantasztikus álma. 100. A Balaton völegényei és három más novella, Jókai elbeszélőművészetének gyöngei. Egy-egy szám 40 fillér.

Modern könyvtár:

Jakob Wassermann: Nagy Sándor Babylonban.

Vojnovich Jvó gróf: A napraforgó hölgy, egy velencei álom három fölvonásban.

Kálnoki Izidor: Négylábuak és több-lábuak.

Lukács György: Esztétikai kultúra.

Dante: „A pokol.” Ford. Babits Mihály. Tizenkét régi kép hasonmásával és Zádor István könyvdíszével; Dante-korabeli stílusban 4° alakban most jelent meg, mely ugy tartalom, mint kiállítás tekintetében a karácsonyi könyvpiac egyik legszebb könyve. Fűzve 9 K. Remek vászonkötésben 12 K.

Tapolczi lecsapoló-társulat.

Meghívó.

A tapolczi lecsapoló-társulat folyó évi december hó 16-án délelőtt fél 3 órakor tartja

évi rendes közgyűlését

a városháza tanácstermében s ezt megelőzőleg

délután 2 órakor

választmányi gyűlést,

melyre a választmányi és összes tagok meghívotnak.

Tapolcza, 1912. évi december 6.

Horváth Jenő

Mojzer Endre

igazgató.

elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Mult évi gyűlés jegyzőkönyvének fölolvása.
2. Igazgató jelentése a mult évi ténykedésről és az érkezett hatósági rendeletekről.
3. Elnök jelentése a csatornák állapotáról.
4. Pénztárnok jelentése a mult évi pénztár kezeléséről és a pénztári számadás megvizsgálása.
5. Jövő évi költség előirányzat.
6. Csatornák végleges rendezése.
7. Pénztáros helyettesítése.
8. Postaigazgatóság megkeresése 46 korona 98 fillér frankódij megtérítése iránt.
9. Orsz. munkás betegsegélyző pénztár határozata.

BORKÖVET

minden időben a legjobb napi árak mellett

vesz TACHAUER LIPÓT
Wien 2/3 Obere, Donastrasse 83.

Minták kéretnek.

≡ NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR ≡

GÁL M. MIKSA üzletében, Fő-utca HARANGOZO-PALOTA.

Raktárra érkeztek az összes újdonságok gyermekjátékok, diszműtárgyak, pipere és divat-cikkek. Legelegánsabb kalapok, sapkák, nyakkendők, ingek, cipők, keztyűk, bőrtárcák, női bőr-kézitáskák, legujabb kézimunkák és az összes e szakmába vágó cikkek.

Rendkívüli olcsó árak!

Pontos és szolid kiszolgálás!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Bécsben hosszas gyakorlatot szereztem és elfogadok

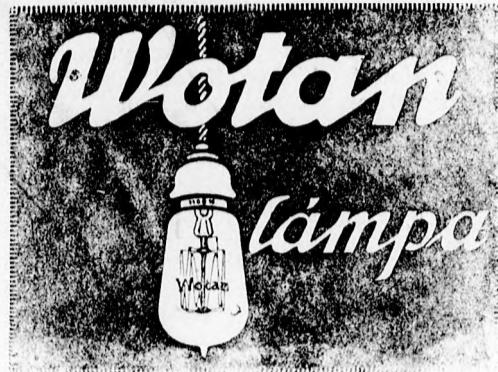
úgy egyszerű, mint a legfinomabb és legolcsóbb toilettek elkészítését.

Szives pártfogást kér

Sárdi Istvánné,
sz. Oswald Margit
Tapolca, Arpád-utca 3.

a valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA,
MINŐSÉGE: ARANY

húzott drótszállal.
Kb 75 % arammegtakarítás.
TÖRHETETLEN!

Magyar

SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI, Teréz-körut 36.

A „Valódi“

: Franck: kávépótlék ismertetőjele a kávédaráló. Gyakran utánozzák. A „Valódi“ Franck: a legjobb hazai nyersanyagból készítették. Gyár Kassán.

ELADÓ Szt.-Györgyhegyen 4500 □-öl termő-

≡ SZŐLŐ ≡

lakás és pincével, -- esetleg két részre is osztható. ---

KIADÓ a keszthelyi uton levő újonnan épült házamban egy kis udvari lakás. --- A keszthelyi ut mellett

levő **HÁZTELKEKNEK** alkalmas **földterület**

parcellánként □-öle 10 koronáért, aki az egészet megveszi, nagyobb engedményt kap.

Bővebbet

Wallner Károly tulajdonos.

Eladó ház és több háztelek

a Park-utca 3. szám alatt kedvező fizetési feltételek mellett

Kiss István kertésznél, a vasuti liget mellett.

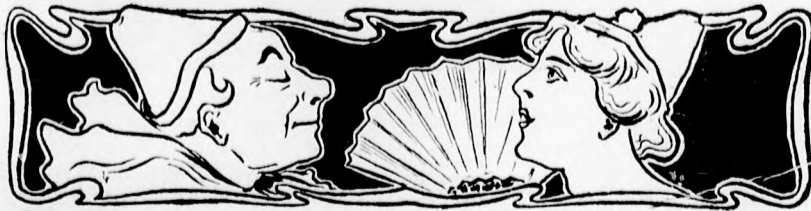

Főraktár POPPER GYULA Tapolca

Szőlőbirtokosok!
Berlandieri x Riparia Teleki
a jelenkor legjobb alanyvesszője
Mielőtt szükségletét amerikai vesszők és oltványokban beszerzi, kérje nagy képes árjegyzékünket a melyet mindenkinek ingyen és bementve küldünk meg!

TELEKI ZSIGMOND
szőlőtelep kezelőse **Villány.**

BÁLI MEGHIVÓKAT

izléses kivitelben készít

LÖWY B. könyvnyomdája TAPOLCZÁN.

KARÁCSONYI KÖNYVVÁSÁR

LÖWY B. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN TAPOLCZÁN.

Ajándéknak alkalmas diszkötésű könyvek:

Rákosi, Bobby és Csiba	8.— K	Kiss, Rákóczy csillaga	3.— K
„ Kexholmi Mária	4:80 „	Halász, Kincses szekrényke	1:20 „
Herczeg Ferencz, Mesék	8.— „	Bródy, Egri diákok	2:80 „
Móra, Csiliesala Csalabér	7.— „	Ego, Komoly Novák Magda	2:80 „
Lőrinczy, Bujdosók	7.— „	Baróti, Ezeregyéjszaka	3:60 „
„ Igmándi bég	5.— „	Tamás bátyja kunyhója, 2 kötet	10.— „
Radó, Magyar népmordák	5:60 „	Garádi, Vadászkalandok	3:40 „
Meszlényiné, Tündérmesék	4:80 „	Seress, Napoleon	7.— „
„ Hajnalka	2:80 „	Roden, Kis Makrancos mátkasága	3.— „
Benedek, Többsincs királyfi	3.— „	Hermann, Évike regénye	4.— „
„ Székely tündérország	3:20 „	Beniczky, Apró mesék	3.— „
„ Nagypapóéknál	2:80 „	Páris, Nagypapó meséi	3.— „
„ Apa meséi	3.— „	Kipling, Gyermekmesék	3.— „
Erődi, Utazásom Szicília és Malta szigetén	5:60 „	Greville, Kis hercegnő	2.— „
Gaal, Hűséges mind a sárga	4.— „	Isák, Márta néni levelei	2.— „
„ Kujak András utazása	5.— „	Sass, Diadal	2.— „
„ Pompeji pusztulása	6.— „	Lampérth, A nagy dárdás	2.— „
„ Mókus	2:80 „	Nagy, Kati kisasszony élete	2.— „
„ Burkus	3:50 „	Krudy, Diákkisasszonyok	2.— „
Mayer, Aranybánya	— „	Novelly, Ilus	2.— „
Tutsek Anna, Édes otthon	5.— „	Robinson	2.— „
„ „ Vidorka új élet	2:80 „	Schön, Tarka mesék	3.— „
„ „ Mariette	5.— „	Geggus, Az én meséskönyvem	2:50 „
Földes Géza, Fekete király	4.— „	Marlit, Granátköves asszony	5:60 „
Lovik, Leányvári boszorkány	5.— „	Balla, Tréfaország	3.— „
Lengyel Laura, Három galamb	5.— „	Gárdonyi Géza, Nagypapó száz tréfája	3.— „
S. Bisi Albini, Grazia fia	4.— „	Zöldi Márton, Pici Palkó	3.— „
May Károly, Csendes oceánon	5.— „	Bodrogi, Regélő tulipán	3.— „
Jászai, Utirajzok és tanulmányok	4:50 „	Vidám mesék	1:20 „
Jósika, II. Rákóczi Ferenc	4:40 „	Küzdelem a dicsőségért	1:20 „
Maczkó ur Boszniában	7.— „	Mesekincstár	1:20 „
„ „ Repülőgépen	7.— „	Guliver	1:20 „
„ „ Amerikában	7.— „	Gyermekmesék	1.— „
Farkas, Magyar fiú Napoleon seregében	2:88 „	Babátündér	1.— „
„ Mária meséje	5.— „	Hatvan mese	1.— „
Tábori, Kong-Kheon	3:20 „	Piros ház	1.— „
„ Bujdosó Gergely	2.— „	Kis gyermekek verseskönyve	1.— „
		Vadember	1.— „

Modern könyvtár **F**illéres könyvtár **K**lasszikus könyvtár
Magyar könyvtár **F**egyetememes regénytár **K**olcsó Jókai

Athenaeum könyvtár **M**IKSZÁTH-ALMANACH,
A Világ könyvtár kiadványai. **K**INCSES KALENDARIOM.

SZAKÁCSKÖNYVEK, Zilahy: Szakácskönyv, Süddeutsche Küche.
 Imakönyvek, naptárak, karácsonyi és ujévi képeslapok nagy választékban.
 LEVELPAPIROK KEDVEZMÉNYES KARÁCSONYI ÁRON.
 Elszakíthatlan képeskönyvek nagy választékban.

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű
sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss
virslit, kalbászt, párisi és szalá-
faládét.

Legolcsóbb napi árak!

PAUK VILMOS

vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, Nechwile
Ferenc szabadalmazott »AUSZTRIA« permetező
egyedül készítőjének főraktára, továbbá önmű-
ködő Rákóczy, légnyomású, Mayfarth
és Eclier vermőre permetezők, melyeket
gyári áron bocsátok rendelkezésre.

Szénkénevezők, (Egyszerűség.) Borszivattyu-
tyuk, bortömlők, (Heinrich rendszer.) Ekék,
Kayser varrógépek golyós csapágy-
gyal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprések, Lüttichi és Pieper vadászfegyverekből; mindennemű
gazdasági és szőlőszeti gépekből.

Nehéz I. rendű »AUSZTRIA«
permetezőkhöz mindennemű géprész kapható.
Állandó nagy raktár használt vasuti
sinekéből és vasgerendákból. ooo

Ugyanitt egy jó házból való fiu
tanoncnak felvétetik.

Az elhalt özv. Huppán Ferencné

házát

(Kisfaludi-utca 7. sz.) az örökösök
szabadkézből eladják.

Megbizott Huppán Gyula.

Bogdán Józseftől megvett
házat (Kinizsi-utca 6. sz.)
szabadkézből eladom.

Huppán Gyula.

A sümegi és a keszthelyi utban
házhelynek alkalmas

föld eladó.

Bővebbet Huppán Gyula.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárda-kert
átellenében.

Készít minden e teren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellállítását és javítását, bor-
fejtő, szénkénevező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Állandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező gépréseket. Elfogad mindentéle mérlegjavítást.

Osram égők a legolcsóbb áron!

6742/tkv. 1912. sz.

Árverési kérvénye Anyos Imre budapesti
bej. kereskedőnek Hegyi Gusztáv elleni végre-
hajtási ügyében.

Póthirdetmény.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi miszerint a
Nagyvásonyi uradalom végrehajthatónak
Hegyi Gusztáv és neje Szép Ilona díszeli
lakások végrehajtást szenvedők elleni 660
kor. 06 fillér és járuléka iránti végrehajtási
ügyében 6012/1912. tkv. sz. a. kibocsátott
árverési hirdetményben a gyulakeszi 557.
sztykvb. végrehajtást szenvedők tulajdonát
képező együttesen árverés alá bocsátandó I.
975/a. hrsz. gyártási rét, 978/a. hrsz. legelő
és rét, 979/a. hrsz. szarvasi szántóra 394.
koronában, a díszeli 1332. sztykvb. 417/a.
hrsz. ugyanazok nevében álló szarvasmalom
194. népsors. alatt kert és rét 1712 korona
kiküldési árban a gyulakeszi ingatlanokra
Gyulakeszi községhez 1912. évi decem-
ber hó 24. napjának délelőtt 10 órája, a
díszeli ingatlanokra ugyanaz nap délután 2
órája. Diszel községhez kitézett árverés
az 1881. 60. t.-c. 167. §-a alapján még
pedig Hegyi Gusztáv ellenében annak a fenti
a gyulakeszi 975/a., 978/a., 979/a. hrsz.
ingatlanból járó fele részére 197 korona, a
díszeli 1332. sztykvb. 417/a. hrsz. ingat-
lanból illető fele részére 856 korona kiküld-
tási árban Anyos Imre budapesti bej. cég
végrehajtató érdekében is ennek 700 korona
tőkeköveteléses járuléka kielégítése végett
megtartatni fog.

E kérvény költségei 25 kor. 80 fillérben
állapítatnak meg végrehajtást szenvedő ter-
hére.

Miről értesítendő: I. Dr. Weisz Jónás
ügyvéd Budapest, V., Katona József-utca 28.,
2. Dr. Kovács Vilmos ügyvéd Tapolcza, 3.
Hegyi Gusztáv Diszel.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi ha-
tóság.

Tapolcza, 1912. október 22.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

5979/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetmény.

Piriti Mihály, Piriti Janka, Piriti Gusztáv,
Piriti Kálmán végrehajthatóknak Piriti
József földműves tapolcai lakos végrehajtást
szenvedő elleni végrehajtási ügyében az ár-
verés 282 kor. 64 fill. tőkekövetelés, ennek
1911. február 20. napjától járó 5% kamatai,
73 kor. 70 fillér eddigi költségek kielégítése
végett, a Tapolczavidéki Gazdasági Takaré-
pénztár 288/1912. tkv. sz. utóajánlata foly-

tán a tapolczai 1156. sztykvb. 380. hrsz.
alatt Piriti József földműves, Piriti Janka Né-
met Györgyné, Piriti Mihály, Piriti Anna
férj. Horváth Antalné, Piriti Kálmán, Piriti
Gusztáv nevében álló ház, udvar és kertből
Piriti József földműves illető 1/6-od illetőségre
150 korona.

Piriti József közösség megszüntetése iránti
1027/1912. tkv. sz. kerelme folytán a Piriti
Janka Németh Gáborné, Piriti Mihály, Piriti
Anna, Horváth Antalné, Piriti Kálmán, Piriti
Gusztávot illető 2/6-od részre 1330 kor. 30
fillér ezennel megállapított kiküldési árban
elrendeltetik és erre határidőül 1912. évi de-
cember hó 20. napjának délelőtt 10 órája
alulirt telekkönyvi hatósághoz kitézetik.

Az árverési hirdetmény kibocsátásával egy-
idejűleg megállapított árverési feltételek ezen
telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt
és Tapolcza községhez tartozó betekinthető.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lan becsárának 20% -át készpénzben vagy
óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezé-
hez letenni, esetleg a bíróságnál való előle-
ges letételét hitelt érdemlően igazolni.

Az ingatlanból Piriti József 1/6-od illetősége
a kiküldési áron alul el nem adatik, a többi
rész pedig a kiküldési ár 2/3-ánál alacsony-
nyabb áron alul el nem adatnak.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi ha-
tóság.

Tapolcza, 1912. szeptember 26.

Papp, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

934—1912. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX.
t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy a tapolczai kir. járásbírósnak
1912. V. 275. számú végzése által Várpa-
lotai takarékpénztár végrehajtató javára a
templom előtti házban 173 kor. 02 fill.
tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és
2900 koronára becsült 4 darab ló, 2 hintó
és egy négyes lószerszámból álló ingóságok-
nak nyilvános árverés útján leendő eladatása
elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis
Diszelben leendő eszközésére 1912. év de-
cember hó 10. napjának délután 3 órája
határidőül kitézetik s ahhoz a venni szán-
dekozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok ezen árve-
résen, 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmé-
ben a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is
eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az
1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapi-
tott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tapolcza, 1912. évi november hó 24.

Kerkápoly, bir. vhajtó.